

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 2P/59/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 542020272
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Kňazúrová
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2021:542020272.4

Uznesenie

Okresný súd Dolný Kubín vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom u rodičov, t.č. v starostlivosti zariadenia Centrum pre deti a rodiny - Dom Charitas Sv. Kláry, Borbisova 385/5, Liptovský Mikuláš, ktoré je zariadením Spišskej katolíckej charity, Slovenská 1756/30, Spišská Nová Ves, IČO: 35 514 221, dieťa v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, dieťa rodičov - matka: T. J., rod. J., nar. XX.XX.XXXX a otec: H. J., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja rodičia trvale bytom O. XXXX/XX, D. X., za účasti Okresnej prokuratúry Dolný Kubín, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín na uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b) a ods. 8 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZoR“), takto

rozhodol:

- I. Súd nariaduje mal. T. J., nar. XX.XX.XXXX, pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny, Dom Charitas Sv. Kláry, Borbisova 385/5, Liptovský Mikuláš, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci na dobu 6 mesiacov od umiestnenia mal. T. v tomto zariadení a to na základe neodkladného opatrenia vydaného uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2P/59/2020-26 zo dňa 09.12.2020, vykonateľného dňa 09.12.2020 a právoplatného dňa 21.12.2020, najdlhšie však do 02.07.2021.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 04.12.2020 podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín na tunajší súd návrh na uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b) a ods. 8 ZoR., v ktorom žiadal, aby súd nariadil maloletej T. opakované výchovné opatrenie na zabezpečenie odbornej pomoci v Centre pre deti a rodiny - Dom Charitas Sv. Kláry, Borbisova 385/5, Liptovský Mikuláš (ďalej len „Centrum“), na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia súdu. Svoj návrh odôvodnil navrhovateľ tým, že uznesením Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 8P/33/2020-22, právoplatným dňa 17.07.2020, nariadil súd maloletej dočasný pobyt v Centre za účelom zabezpečenia odbornej pomoci v trvaní 6 mesiacov. Následne uznesením Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 8P/33/2020-52, nariadil súd maloletej pobyt v tomto Centre na dobu 6 mesiacov od umiestnenia maloletej. Maloletá bola prijatá do Centra dňa 02.07.2020. Bol vypracovaný plán sociálnej práce, ktoré súčasťou je aj plán výkonu výchovného opatrenia. Adaptácia maloletej v Centre prebiehala s ťažkosťami, maloletá zľahčuje svoje správanie, má problém s dodržiavaním pravidiel a rešpektovaním pokynov. Maloletá absolvuje psychoterapeutické sedenia 2x v týždni so psychologičkou Centra. Má impulzívne správanie, často koná podráždene, odmietavo, býva drzá, často klame, nie je pripravená niesť zodpovednosť za svoje konanie a účelovo prezentuje svoje polepšenie. Je závislá na nikotíne a aj napriek zákazu fajčiť. Neustále vyžaduje usmernenie, prítomnosť dospelého a vedenie psychológa. Spolupráca s jej rodičmi je na dobrej úrovni. U maloletej nastal len mierny posun v oblasti sebareflexie a prispôsobenia režimu Centra, nastalo u nej len čiastočné naplnenie cieľov uloženého výchovného opatrenia. Za účelom posilnenia pozitívnych vzorcov správania a z dôvodu obavy o možný návrat maloletej k pôvodnému nevhodnému správaniu navrhol navrhovateľ opakované uloženie výchovného opatrenia, t.j. predĺženie pobytu maloletej v Centre o 6 mesiacov, počas ktorých bude pokračovať v plnení plánu výkonu výchovného opatrenia a na úspešnom návrate maloletej do rodinného prostredia.

2. Navrhovateľ spolu s návrhom predložil súdu priebežné hodnotenia plánu sociálnej práce a výkonu výchovného opatrenia vypracované riaditeľkou Centra, zo dňa 28.10.2020 a zo dňa 30.11.2020. Z týchto vyplýva, že maloletá sa 2x do týždňa zúčastňuje psychoterapeutických sedení, kde psychológ Centra konštatuje len mierny posun v oblasti sebareflexie, schopnosti uvedomiť si nesprávnosť svojho konania. Maloletá má naďalej výrazne narušené mechanizmy kontroly, nemá dostatočne zvnútornený prirodzený rešpekt voči autorite. V jej správaní je prítomná výrazná miera kognitívnej impulzivity, provokácie voči autorite, klamstvo, neschopnosť prijať zodpovednosť za svoje rozhodnutia. Pri zavedení psychologických a výchovných prostriedkov nastáva zatiaľ len čiastočné naplnenie cieľov plánu sociálnej práce. Maloletá vyžaduje neustále psychologické vedenie. S prihliadnutím na jej zdravý psychický, emocionálny a morálny vývin a riziko vrátenia sa k pôvodnému správaniu Centrum odporučilo, aby maloletá naďalej zostala v Centre. Ani maloletá, ani jej rodičia, nie sú t.č. pripravení na jej návrat do rodinného prostredia. Navrhovateľ tiež predložil správu oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR Dolný Kubín z plánu sociálnej práce (za účasti rodičov, maloletej a zástupcu mesta Dolný Kubín), podľa ktorého bola zhodnotená situácia na strane maloletej na strednú mieru ohrozenia. Cieľom sociálnej práce je zabezpečenie naplnenia základných potrieb maloletej - biologických, psychologických a sociálnych, stabilizácia rodinného prostredia, zlepšenie situácie v rodine, rozvoj sebadisciplíny, naučiť ju rešpektovať autority a zmysluplné trávenie voľného času. Zo správy vyplynulo, že výchovné opatrenie plní svoj účel, ale je potrebné v ňom pokračovať, nakoľko ciele boli naplnené len čiastočne.

3. Z pripojeného spisu Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 8P/33/2020 súd zistil, že uznesením zo dňa 26.06.2020 nariadil súd rodičom maloletej povinnosť odovzdať maloletú do starostlivosti Centra, s účinnosťou najdlhšie na 6 mesiacov od umiestnenia maloletej v Centre. Dôvodom bolo pretrvávajúce nevhodné správanie maloletej, nerešpektovanie rodičov, jej nezodpovedný prístup k plneniu povinností a s ohľadom na to, že poskytované psychologické poradenstvo nevedlo k pozitívnej zmene v jej správaní. Následne uznesením zo dňa 08.10.2020 súd rozhodol vo veci samej a nariadil maloletej výchovné opatrenie - pobyt v Centre, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci, na dobu 6 mesiacov od jej umiestnenia v Centre.

4. Okresný súd Dolný Kubín, uznesením č.k. 2P/59/2020-26 zo dňa 09.12.2020, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým nariadil maloletej T., na účely zabezpečenia odbornej pomoci, pobyt v Centre až do právoplatného skončenia tohto konania. Uznesenie nadobudlo vykonateľnosť dňa 09.12.2020 a právoplatnosť dňa 21.12.2020.

5. Z vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, ktorý bol maloletej v tomto konaní ustanovený za opatrovníka uznesením č.k. 2P/59/2020-21 zo dňa 07.12.2020, vyplýva odporúčenie, aby bolo maloletej opakovane uložené navrhované výchovné opatrenie. Maloletá vyžaduje neustále psychologické vedenie, pričom z vyjadrenia Centra je zrejmé, že pri zavedení psychologických výchovných prostriedkov nastáva do určitej miery naplnenie cieľov plánu práce s maloletou.

6. Na pojednávaní súdu dňa 25.02.2021 a 17.03.2021 navrhovateľ zotrval na podanom návrhu s prihliadnutím k záverom Centra a konštatovaniu psychológa, keďže pri jej predčasnom návrate do domáceho prostredia hrozí návrat k predchádzajúcemu správaniu. Výchovné opatrenie sa už čiastočne realizuje a je vhodné ho uložiť pre zabudovanie si správnych vzorcov správania v ponímaní maloletej.

7. Matka maloletej na pojednávaní dňa 25.02.2021 a dňa 17.03.2021 uviedla, že by chcela, aby sa maloletá vrátila domov, v Centre je už 8 mesiacov. Maloletá to psychicky zle znáša, dlhodobo užíva antidepresíva, ktoré jej boli nasadené po tom, ako bola táto nadrogovaná a zneužitá. Matka je s ňou v telefonickom kontakte minimálne 3x do týždňa. Naposledy bola doma počas posledných jarných prázdnin, predtým počas Silvestra a neboli s ňou žiadne problémy. Matka by výchovu dcéry zvládla, poukázala na jej špeciálne potreby v súvislosti so vzdelávaním, ktoré vyplynuli z vyšetrenia špeciálnym pedagógom. Otec maloletej sa na pojednávaniach stotožnil s vyjadrením matky maloletej. Uviedol, že s ňou sice trávi menej času kvôli práci, ale naposledy videl posun v jej správaní. Poukázal aj na aktuálnu pandemickú situáciu.

8. Zástupkyňa Centra na pojednávaní súdu dňa 25.02.2021 uviedla, že maloletá sa počas krátkeho obdobia stráveného doma môže správať bezproblémovo, avšak v Centre dochádza k opakovaným incidentom za účasti maloletej, napr. odcudzenie kľúča od kancelárie, fajčenie marihuany a cigariet a pod. Navyše maloletá má problém aj s prípravou na vyučovanie a vyžaduje neustálu kontrolu. Je u nej aj podozrenie na poruchu ohľadne vzdelávania, preto chce Centrum zabezpečiť pomoc špeciálneho pedagóga.

9. Maloletá na pojednávaní súdu dňa 17.03.2021 uviedla, že pobyt v Centre bol pre ňu ponaučením, vrátiť sa tam nechce, keďže sa tam necíti dobre. Uvedomuje si, že jej správanie k rodičom bolo nevhodné, toto chce zmeniť. Priznala sa k fajčeniu marihuany, aj krádeži kľúčov od kancelárie. S rodičmi je v kontakte

telefonicky 3x do týždňa, naposledy ich navštívila počas jarných prázdnin, neboli žiadne problémy. Tiež uviedla, že v minulosti bola viackrát pochválená, napr. za upratovanie či dobré správanie, za prospech však pochvalu nedostala. Uviedla, že keď je doma u rodičov, trávi s nimi najviac času, chodíva sa aj prejsť so sesternicami, ale večery trávi doma.

10. Prokurátor na pojednávaní dňa 17.03.2021 uviedol, že návrh považuje za dôvodný a vzhľadom na neukončený fyzický a mentálny vývin maloletej a zabudovanie konkrétnych vzorcov správania sa domnieva, že jej pobyt v Centre by mal trvať minimálne do skončenia školského roka.

11. Zo správy detského psychiatra J.. Q. zo dňa 21.01.2021 vyplýva, že maloletá má depresie, nemôže spávať, vzťah s matkou sa zlepšil. Maloletá ťažšie zvláda „prísny“ režim v Centre, je emočne labilná, reaguje hnevivo. Zo záveru vyplýva škodlivé užívanie viacerých psychoaktívnych látok, emočná porucha v detstve s afektívnymi pseudohalucináciami, ako aj adaptačná porucha - depresívny syndróm, pre ktoré jej boli predpísané antidepresíva.

12. Z pedagogického hodnotenia triednej učiteľky maloletej zo dňa 08.03.2021 bolo zistené, že maloletá ako žiačka je skôr tichšia a pasívna, má veľa zameškaného učiva, chýba jej prirodzená sebadisciplína a chuť pracovať.

13. Zo správy z diagnostického vyšetrenia špeciálneho pedagóga J.. Y. a psychologičky J.. D. bolo zistené, že úroveň rozumových schopností maloletej zodpovedá pásnu ľahkého podpriemeru, úroveň verbálnych schopností zodpovedá pásnu výrazného podpriemeru, úroveň všeobecných vedomostí je vzhľadom k veku výrazne znížená, aj pracovná pamäť je výrazne oslabená. Primerané veku sú u maloletej úroveň názorových schopností, schopnosť rýchleho asociačného učenia, schopnosť analyticko-syntetického myslenia, ako i schopnosť riešiť úlohy, v ktorých sa vyžaduje postrehnutie logickej nadväznosti určitých udalostí, predovšetkým v sociálnom kontexte. U maloletej je pracovné tempo i pozornosť primeraná veku, avšak má mierne zníženú pracovnú výdrž. Je u nej narušené fonematické uvedomovanie, narušená vizuálna orientácia v priestore so skríženou lateralitou, prítomná dyslexia a dysortografia s dopadom na výkony súvisiace s čítaním a písaním vo všetkých školských predmetoch, najmä však predmetoch náukového charakteru. Jedná sa teda o žiačku so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, a to aj po prechode na strednú školu.

14. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 37 ods. 2 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu, b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce, d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

16. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

17. Podľa § 37 ods. 5 ZoR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku.

18. Podľa § 37 ods. 7 ZoR, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením.

19. V danom prípade bolo výchovné opatrenie vo forme nariadeného pobytu maloletej v špecializovanom zariadení, nariadené uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 8P/33/2020 zo dňa 08.10.2020. V zmysle citovaného uznesenia mal tento pobyt u maloletej skončiť dňom 02.01.2021. Nariadením neodkladného opatrenia, uznesením č.k. 2P/59/2020-26 zo dňa 09.12.2020, však bol pobyt v tomto zariadení predĺžený až do právoplatného skončenia tohto konania. Maloletá tak na pobyt v Centre nastúpila dňa 03.07.2020.

20. Po posúdení návrhu, vychádzajúc z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu, dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa je dôvodný. Súd má preukázané, že pobyt maloletej v Centre sa javí ako adekvátny vzhľadom k jej správaniu, ktoré je naďalej problémové, maloletá sa

opakovane dopúšťa drobných priestupkov a aj po pobyte v domácom prostredí porušovala vnútorný poriadok Centra. Jej snahy o zlepšenie správania sa nateraz javia ako účelové, v snahe dosiahnuť čo najskorší odchod z Centra. Je zrejmé, že maloletá nechce zotrvať v Centre, chce sa vrátiť domov, keďže režim v Centre sa jej javí ako príliš prísny. Maloletá je však umiestnená v zariadení, ktoré jej poskytuje odbornú činnosť podľa programu Centra, sociálne, psychologické poradenstvo, ako aj pomoc špeciálneho pedagóga, ktorej potreba bola nedávno zistená. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že plán sociálnej práce, ako aj dočasne uložené výchovné opatrenie plní svoj účel. Je však nevyhnutné v ňom pokračovať aj naďalej, keďže správanie maloletej nie je nateraz stabilizované a naďalej je u nej potrebná odborná pomoc a psychologické vedenie. V tomto štádiu je dôležité zabezpečiť kontinuitu v nariadenom výchovnom opatrení. Prerúšením pobytu maloletej v zariadení, v ktorom je umiestnená a v ktorom sa aktuálne realizuje výchovné opatrenie by totiž mohla vzniknúť reálna hrozba (opätovného) zhoršenia jej správania, pre prípad návratu do domáceho prostredia, kde by nebol zabezpečený riadny dohľad a kontrola nad jej správaním, a kde by sa nemusela podrobovať takým pravidlám a režimu, ako v Centre. Odborná pomoc je u maloletej potrebná s prihliadnutím na jej najlepší záujem, a je u nej potrebné riadne zabudovanie správnych vzorcov správania sa. Za danej situácie má súd za to, že jedinou možnosťou ako zabrániť prípadnému návratu maloletej k jej predchádzajúcemu správaniu a ohrozovaniu jej vývinu, je uloženie opakovaného výchovného opatrenia vo forme nariadenia pobytu v špecializovanom zariadení.

21. Súd rozhodol o uložení výchovného opatrenia na dobu 6 mesiacov od umiestnenia maloletej, keďže však maloletá bola v Centre umiestnená od 03.07.2020, tento (opakovaný) pobyt môže najdlhšie trvať do 02.07.2021, t.j. ďalších 6 mesiacov po skončení predchádzajúceho výchovného opatrenia (02.01.2021).

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak odvolacie dôvody sú nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 3 CMP).